

Beslutningsforslag nr. B 13. Fremsat den 15. oktober 1980 af Ellemann-Jensen (V), Brixtofte (V), Christophersen (V), Ivar Hansen (V) og Anders Poulsen (V)

Forslag til folketingsbeslutning om en dynamisk erhvervsskattepolitik

Regeringen opfordres til at udarbejde og fremsætte lovforslag, som ved ændringer i skattesystemet kan fremme produktion og beskæftigelse.

En sådan dynamisk erhvervsskattepolitik skal bygge på følgende elementer:

A. Forslag, der fremmer investeringer og beskæftigelse gennem en forbedring af erhvervslivets selyfinansiering:

1. Der sker en forhøjelse af procenten for virksomhedernes henlæggelse til investeringsfonds.

2. Der indføres en højere procent for nedskrivning på varelagre og mere smidige regler for beskatning af landbrugets stambesætninger.

3. Der sker en nedsættelse af selskabsskatteprocenten.

4. Der sker en ændring af beløbsgrænsen for overførsel af erhvervsindkomst til medhjælpende ægtefælle.

B. Forslag, der fremmer investeringerne i den enkelte virksomhed:

5. Der indføres et fast investeringsfradrag for investeringer i maskiner, inventar og andre driftsmidler, og der indføres et særligt investeringsfradrag for investeringer i erhvervsbygninger.

6. Afskrivningsgrænsen for småaktiver og for personbiler forhøjes.

7. Halvårsreglen for afskrivninger ophæves.

8. Landbrugets særskat ophæves.

9. Der gives mulighed for et ekstra skattemæssigt fradrag i forbindelse med afholdelse af udgifter til forskning og udvikling.

10. Kommunernes adgang til at pålægge erhvervsejendomme dækningsafgift ophæves.

11. Beskatningen af produktionsjord ophæves.

12. Formueskatteprocenten nedsættes, og der sker en maksimering af formueskattens højde i forhold til den skattepligtige indkomst.

C. Forslag, der kan forbedre virksomhedernes langtidsplanlægning ved at reducere svingninger i det økonomiske resultat:

13. Der skabes mulighed for tilbageførsel af underskud.

14. For private erhvervsdrivende, der ikke driver virksomhed i selskabsform, åbnes mulighed for at henlægge til konjunkturreguleringsfonds.

D. Forslag, der kan fremme tilgangen af risikovillig kapital til erhvervsaktive investeringer:

15. Den særlige indkomstskat ved aktiehandel ophæves.

16. Udligningsskatten ophæves.

17. Dobbeltbeskatningen af aktieudbytte begrænses.

18. Der gennemføres en omlægning af rentebeskatningen, som sikrer mod diskrimination af erhvervsaktive investeringer.

E. Forslag, der kan lette erhvervenes generatonskifte:

19. Goodwill-beskatningen ophæves.

20. Kapitalvindingsskatten ophæves.

21. Der indføres adgang til skattemæssig succession ved overdragelse af erhvervsaktiver.

Bemærkninger til forslaget

Den økonomiske udvikling i Danmark i de kommende år vil rumme voksende udlandsgæld og stigende arbejdsløshed. Investeringerne i erhvervslivet er faldende, og produktionen stagnerende på mange områder. Samtidig forringes erhvervenes konkurrenceevne på eksportmarkederne.

Hovedårsagerne til denne udvikling er en økonomisk politik, der bygger på en alt for svag finanspolitik, med et stort statsligt underskud og et voksende skattetryk. Den svage finanspolitik nødvendiggør en fortsat stram pengepolitik. Dette sammen med et voksende omkostningstryk i øvrigt i virksomhederne og vanskeligheder ved at få arbejdsmarkedet til at fungere smidigt nok har bragt dansk erhvervsliv ind i en ond cirkel, som kun kan brydes gennem en grundlæggende ændring af den økonomiske politik.

Forslaget om en dynamisk erhvervsskattepolitik skal ses som et led i en sådan omlægning. De øvrige hovedled er en offentlig udgiftsreform og en reform af arbejdsmarkeds- og socialpolitikken, som skal fremme lysten til at arbejde.

Det foreliggende forslag skal tilføre erhvervsudviklingen den nødvendige dynamik til, at udviklingen i produktion, beskæftigelse og betalingsbalance kan vendes i gunstig retning.

Danmark har et af de højeste skattetryk i verden – og en lang række skatter er direkte skadelige for produktionen. Ikke mindst indgrebene i december 1979 har på væsentlige områder virket hæmmende for produktion og beskæftigelse. Det er derfor nødvendigt med en markant drejning i skattepolitikken, som fjerner skattebyrder fra produktionen, og som samtidig giver erhvervene bedre mulighed for at planlægge fremtidige produktionsudvidelser.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Til A, pkt. 1

Højere henlæggelsesprocent for virksomhedernes henlæggelser til investeringsfunds.

Der indføres en højere henlæggelsesprocent for virksomhedernes henlæggelser til investerings-

funds. I stedet for som nu, hvor henlæggelsesmuligheden maksimalt kan andrage 25 pct. af overskuddet ekskl. renteindtægter, men plus renteudgifter, bør henlæggelsesmuligheden forøges til 50 pct.

Til A, pkt. 2

Indførelse af en højere procent for nedskrivning på varelagre. På landbrugets stambesætning indføres mulighed for valgfri værdiansættelse i status, hvor en værdi svarende til opdrætningsudgifterne er undergrænse og handelsværdien øverste grænse.

Nedskrivningsprocenten på varelagre bør forhøjes fra de nuværende 30 til 40. En forhøjelse af nedskrivningsmulighederne vil forbedre virksomhedernes selvfinansiering. Reglerne for beskatning af stambesætninger bør forenkles. Reglerne bør bygge på, at stambesætninger fortsat er en anlægsformue, samt at der gives adgang til valgfri værdiansættelse inden for fastlagte intervaller, så opbygning og udvidelse af stambesætninger ikke straffes skattemæssigt.

Til A, pkt. 3

Nedsættelse af selskabsbeskatningen.

Selskabsskatten nedsættes fra 40 til 37 pct. Herved bringes selskabsskatten tilbage til niveauet fra før indgrebene i december 1979.

Til A, pkt. 4

Ændring af beløbsgrænsen for overførsel af erhvervsindkomst til medhjælpende ægtefælle.

Den i dag gældende regel om, at den medhjælpende ægtefælle maksimalt kan få overført ca. kr. 57.000, foreslås ændret således, at der ikke længere fastsættes et særligt beløb, men at der for fremtiden indføres en ordning, hvorved den medhjælpende ægtefælle kan få overført fra 0–50 pct. af den i virksomheden erhvervede indkomst.

De nuværende regler er udtryk for forskelsbehandling af den medhjælpende ægtefælle. Der findes i dag ca. 50.000 medhjælpende ægtefæller, som rammes af den i lovgivningen indførte ringe-

vurdering af disses arbejdsindsats i den fælles virksomhed. Som eksempel kan her henvises til sygedagpengeordningen.

Da den indsats, som ydes af den medhjælpende ægtefælle i mange tilfælde i væsentlig grad bidrager til den fælles virksomheds fortsatte beståen, bør den medhjælpende ægtefælles indkomst i skattemæssig henseende sættes i forhold til den ydede indsats, dog maksimalt 50 pct. af den samlede erhvervsindkomst.

Til B, pkt. 5

Fast investeringsfradrag for investeringer i maskiner, inventar og andre driftsmidler samt erhvervsbygninger.

For at bringe reglerne om afskrivning på maskiner, inventar og andre driftsmidler nærmere princippet om genanskaffelsespriser indføres et fast investeringsfradrag for investeringer. Fradraget er i beregningerne af dette forslags økonomiske virkninger sat til 15 pct. Det skal ændres i takt med væsentlige ændringer i inflationen.

Samtidig foreslås gennemført et særligt investeringsfradrag for investeringer i erhvervsbygninger. Dette fradrag er i beregningerne sat til 6 pct.

Ved at indføre et fast investeringsfradrag vil virksomhedernes muligheder for selvfinansiering blive forbedret. Som afskrivningsreglerne i dag er udformet, vil der ikke kunne genanskaffes en ny maskine eller lignende af tilsvarende kapacitet for de afskrevne og tilbageholdte midler.

Til B, pkt. 6

Forhøjelse af grænsen for småaktiver og personbiler.

Den nuværende grænse forhøjes fra 1.800 kr. til 2.400 kr. for de aktiver, som kan afskrives fuldt ud i anskaffelsesåret. For personbiler til erhvervsmæssigt brug forhøjes den nuværende grænse til 100.000 kr.

Til B, pkt. 7

Ophævelse af halvårsreglen for afskrivninger.

Forslaget tilsigter at fjerne den begrænsning, der er i afskrivning på anskaffelser, der er foretaget i 2. halvår, hvorefter der kun kan afskrives 30 pct. på halvdelen af anskaffelsesudgiften. I øvrigt henvises til forslag til lov om ændring af afskrivningsloven (af Anders Poulsen (V) og Keld Andersen (KF)). Folketingstidende 1979-80 (2. samling), forhandlingerne sp. 6076, tillæg A sp. 3225.

Til B, pkt. 8

Landbrugets særskat ophæves.

Den i december 1979 vedtagne særskat på landbrugsjord ophæves. Skatten blev af de partier, som vedtog denne, begrundet i, at landbruget som følge af devalueringen ville få en særlig devalueringsevinst. Det blev forudsagt dengang, og er også senere konstateret, at der ikke for landbruget var tale om en gevinst som følge af devalueringen. Da særskatten på landbruget i høj grad har bidraget til at forværre de økonomiske vilkår for dette erhverv, og da forestillingen om at belaste enkelte erhverv med særlige skatter er en urimelig og uretfærdig foranstaltning, foreslås denne særskat umiddelbart ophævet. I øvrigt henvises til forslag til folketingsbeslutning om midlertidige foranstaltninger m. v. for at forhindre en nedgang i landbrugets produktion og eksport (af Christophersen (V) m. fl.). Folketingstidende 1979-80, (2. samling), forhandlingerne sp. 6371, tillæg A sp. 3465.

Til B, pkt. 9

Ekstra skattemæssigt fradrag i forbindelse med afholdelse af udgifter til forskning og udvikling.

Fortsat forskning og produktudvikling er af afgørende betydning for dansk erhvervslivs evne til at ekspandere og vinde nye markeder.

Med den stigende internationale konkurrence er det nødvendigt at opmuntre virksomhederne til fortsat forskning og produktudvikling for derved at sikre, at vi stadig kan konkurrere med produkter af høj kvalitet. For at sikre fortsat forskning og produktudvikling foreslås indført mulighed for et ekstra fradrag for udgifter hertil på 30 pct.

Til B, pkt. 10

Ophævelse af kommunernes adgang til at pålægge erhvervsejendomme dækningsafgift.

Forslaget tilsigter at afvikle den adgang, primærkommunerne har til at pålægge erhvervsejendomme en dækningsafgift. Dette er en uhensigtsmæssig beskatning, som rammer skævt.

Til B, pkt. 11

Beskatningen af produktionsjord ophæves.

Venstre har altid arbejdet for, at produktionsjorden var fritaget for ejendomsskat. I den øjeblikkelige situation, hvor landbruget og erhvervslivet i det hele taget lider stærkt under samfundets høje

omkostningsniveau, må bestræbelserne øges for at afskaffe denne beskatning.

Til B, pkt. 12

Nedsættelse af formueskatteprocenten og maksimering af formueskattens højde i forhold til den skattepligtige indkomst.

I december 1979 skete en skærpeelse af formuebeskatningen, hvor der dels blev fastsat en skat på 22 promille, og dels skete ændringer i den hidtidige beskyttelse mod beskatninger udover en vis del af den skattepligtige indkomst. Denne skærpeelse af formuebeskatningen har skabt betydelige problemer i en række erhvervsvirksomheder, ligesom den har haft en negativ indflydelse på privates erhvervsaktive investeringer. Det foreslås derfor, at der sker en generel nedsættelse af formueskatteprocenten – i beregningerne er her forudsat en nedsættelse til 12 promille – og at der samtidig genindføres en beskyttelse imod beskatning udover den skattepligtige indkomst. I denne forbindelse henvises til forslag til lov om ændring af lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten (af Ellemann-Jensen (V), Gammelgaard (KF) m. fl.), Folketingstidende 1979–80 (2. samling), forhandlingerne sp. 5397, tillæg A, sp. 3060.

Til C, pkt. 13

Tilbageførsel af underskud.

Beskatningen af erhvervsvirksomheder bør være tilpasset indtjeningen og skatteevnen. Skattegrundlaget bør vurderes over en årrække, så der ikke i underskudsår skal betales skat af foregående års indtægt, hvorved skattekravet kan blive det, der lukker virksomheden. Det foreslås derfor, at selskaber får mulighed for at modregne underskud i tidligere års overskud. Der har tidligere været en sådan adgang, nemlig i 1974, men denne gjaldt kun et enkelt år. I øvrigt findes sådanne regler i en række lande, således Vesttyskland, Holland, Canada og USA.

En tilsvarende adgang bør overvejes indført for personligt ejede virksomheder.

I øvrigt henvises til forslag til lov om skattemæssig tilbageførsel af underskud af aktieselskaber m. v. (af Anders Poulsen (V) m. fl.), Folketingstidende 1979–80 (2. samling), forhandlingerne sp. 7798, tillæg A sp. 3241.

Til C, pkt. 14

Henlæggelse til konjunktur-udligningsfond.

Forslaget tilsigter at give erhvervsdrivende mulighed for henlæggelse til en konjunkturudligningsfond, hvorved det muliggøres at udjævne indkomsterne mellem gode og dårlige regnskabsår. På grund af erhvervslivets ofte svingende indtægter bør der være valgfrihed mellem henlæggelse til investeringsfond eller til en konjunkturudligningsfond, hvor det hensatte beløb tages til indtægt i det regnskabsår, hvori det hæves.

Henlæggelse til konjunkturudligningsfond kan foretages af alle skattepligtige personer, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed. Forslaget omfatter ikke selskaber med videre, idet disse henvises til adgangen til dels at føre overskuddet tilbage og dels fremføre det i det kommende indkomstår.

Henlæggelse til konjunkturudligningsfonds kan fradrages i den skattepligtige indkomst i henlæggelsesåret, men indkomstbeskattes i det indkomstår, i hvilket det hæves. Henlæggelsen kan højst andrage 25 pct. af overskuddet af selvstændig erhvervsvirksomhed i henlæggelsesåret og skal mindst andrage 500 kr. Henlæggelsen må maksimalt gælde i 5 år.

I øvrigt henvises til forslag til lov om konjunkturudligningsfonds (af Anders Poulsen (V) m. fl.), Folketingstidende 1979–80 (2. samling), forhandlingerne sp. 7785, tillæg A sp. 3245.

Til D, pkt. 15

Særlig indkomstskat ved aktiehandel ophæves.

Den nuværende avancebeskatning ved afhændelse af aktier er kompliceret og urimelig hård. Når i samme forbindelse henses til den svigtende efterspørgsel efter aktier, bør man på dette område ophæve beskatningen af aktiehandel og derved fremme tiltrækningen af kapital til erhvervsvirksomhederne.

Til D, pkt. 16

Udligningsskatten ophæves (suspenderes).

Ophævelse af den i 1977 indførte udligningsskat for selskaber. Den nuværende ordning er endvidere administrativt overordentlig vanskelig og giver ikke noget væsentligt provenu.

I øvrigt henvises til forslag til lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. (Ophævelse af udligningsskatten) (af Anders Poulsen (V) m. fl.), Folketingstidende 1979–80 (2. samling), forhandlingerne sp. 6092, tillæg A sp. 3493.

Til D, pkt. 17

Begrænsning af dobbeltbeskatningen i selskaber.

Der gennemføres sådanne ændringer i udbyttebeskatningen, at den nuværende dobbeltbeskatning ophæves.

Til D, pkt. 18

Omlægning af rentebeskatningen.

De nuværende skatteregler for beskatning af renteindtægter og for rentefradrag indebærer en klar diskrimination mod erhvervsaktiv opsparing. Debatten om disse forhold er blevet afsporet af ministerens lovforslag om begrænsning af rentefradragsretten (se Folketingstidende 1979-80 (2. samling), sp. 1343 og 1819, og Tillæg A sp. 613), som bl. a. rummer den umulige sondring mellem erhvervsrenter og renter af privat gæld samt den uacceptable »omvendte bevisbyrde«. Det er nødvendigt at lade foretage en helt uhildet undersøgelse af disse forhold, og det foreslås derfor at indlede et udvalgsarbejde herom. Udvalget må ikke – som ved tidligere lejligheder – være bundet i sit kommissorium, men skal alene have til opgave at foreslå sådanne ændringer i de nuværende regler, som kan fremme den erhvervsaktive opsparing.

Til E, pkt. 19

Goodwill-beskatningen ophæves.

Ved overdragelse af en virksomhed beskattes goodwill som særlig indkomst med 50 pct. af den goodwill, som overstiger 6.000 kr. Til gengæld indrømmes afskrivningsret på goodwill med 15 pct. p. a. Ved omdannelse af et personligt firma til et hovedaktionærsselskab skal goodwill overdrages til handelsværdi. Forskellen mellem bogført værdi (i reglen 0) og handelsværdi beskattes som særlig indkomst.

Denne beskatning foreslås ophævet, da goodwill-beskatningen hæmmer generationsskiftet i byerhvervene og især ved omdannelsen af et personligt ejet firma til et aktieselskab. I øvrigt er det tvivlsomt, om goodwill-beskatningen overhovedet giver noget provenu ud fra en langsigtet nettobetragtning.

Til E, pkt. 20

Kapitalvindingsskatten ophæves.

Kapitalvindingsskattens skadelige virkninger på virksomheders generations- og ejerskifter og dermed på produktion og beskæftigelse er almindelig kendt. Når den for erhvervslivet skadelige kapitalvindingsskat ophæves, parcelhusene fortsat er fri-

taget for kapitalvindingsskat og frigørelsesafståelsesafgiften bevares ved ejendommens skift fra land til byzone, så er der ikke længere nogen reel grundelse for kapitalvindingsskatten.

Ud fra samfundsmæssige helhedsbetragtninger og skattemæssige forenklinger vil det derfor være en fordel, om denne beskatningsform helt ophæves.

Til E, pkt. 21

Adgang til skattemæssig succession ved overdragelse af erhvervsaktiver.

Forslaget tilsigter at indføre adgang til skattemæssig successionsmulighed ved generationsskifte i levende live ved overdragelse af erhvervsaktiver ved gave eller som led i omdannelse af personlig virksomhed til aktie- eller anpartsselskab.

Forslagets økonomiske virkninger

De i beslutningsforslaget indeholdte skatteændringer vil isoleret betragtet have betydelige direkte provenuvirkninger. Det er imidlertid ikke tilstrækkeligt alene at vurdere forslagene på dette grundlag. Det skal ses i sammenhæng med de forslag, venstre samtidig fremsætter til en offentlig udgiftsreform og til genskabelse af arbejdslysten.

Vurderingen af forslagets økonomiske virkninger vil derfor falde i tre led:

- En vurdering af de direkte provenumæssige virkninger.
- En vurdering af de mere langsigtede samfundsøkonomiske virkninger af skatteomlægningen.
- En sammenkædning af dette forslag sammenholdt med forslaget til en offentlig udgiftsreform og forslaget til genskabelse af arbejdslysten.

A. De direkte provenumæssige virkninger

Der er for hver enkelt hovedgruppe af forslag foretaget en vurdering af dels den direkte skatteenedsættelse og dels den skatteudskydelse, der kan være tale om:

	skatteenedsæt- telse mill. kr.	skatteudsky- delse mill. kr.
Forslagene under pkt. A	480	1.500
Forslagene under pkt. B	3.550	400
Forslagene under pkt. C	400	300
Forslagene under pkt. D	300	–
Forslagene under pkt. E	350	150
I alt	5.080	2.350

Skatteudskydelse omregnet
til rentebesparelse 376

Samlet omkostningsreduktion for erhvervslivet: ca. 5,5 mia. kr.

B. De langsigtede samfundsøkonomiske virkninger af skatteomlægningen.

Det forudsættes, at 0,5 mia. kr. af den under pkt. A beregnede skattelempe omsættes i øget forbrug. Resten – ca. 5 mia. kr. – forudsættes anvendt af virksomhederne til at fremme en erhvervsdynamisk udvikling. (Flere penge til at satse på produktudvikling og markedsføring. Mulighed for at fremme afsætningen gennem priskonkurrence. Flere penge til faste investeringer). Det forudsættes, at halvdelen af pengene anvendes til »bløde investeringer« (produktudvikling, markedsføring, prisnedsættelser), og at den anden halvdel anvendes til finansiering af nye faste investeringer.

Udviklingen vil da forløbe således:

De 2,5 mia. kr. til »bløde investeringer« vil svare til en reduktion i erhvervenes lønomkostninger på ca. 4 pct.

De 2,5 mia. kr. til »faste investeringer« vil skabe mulighed for en éngangsforøgelse af investeringsniveauet på 8–10 pct. – og en forholdsvis stor andel heraf vil ske i betalingsbalanceerhvervene, idet skattelempelserne i høj grad er rettet mod disse erhverv.

Sammenlagt vil dette betyde et løft i produktion og efterspørgsel, som vil indebære nogle modsat rettede virkninger på betalingsbalancen og klart positive virkninger på beskæftigelsen.

Hvis det forudsættes, at halvdelen af nyinvesteringerne foretages i form af udvidelsesinvesteringer, og den anden halvdel i form af produktivitetsforøgende investeringer, vil de samfundsøkonomiske virkninger efter 4 år være:

Betalingsbalancen forbedres 3,6 mia. kr. (i 1981-priser) – eller ca. 4,5 mia. kr. (i 1984-priser).

Beskæftigelsen forøges 50–60.000.

Sparet arbejdsløshedsunderstøttelse 1,5–2 mia. kr.

Den forøgede økonomiske aktivitet vil indebære

en stigning i det samlede skatte- og afgiftsprovener på 2–2,5 mia. kr.

C. Sammenkædning af venstres forslag til en erhvervsdynamisk skattepolitik og forslaget til en offentlig udgiftsreform.

Venstre har fremlagt forslag til en offentlig udgiftsreform, som indebærer besparelser på de offentlige budgetter (i 1981-priser) på 7,5 mia. kr. i 1981, 12,5 mia. kr. i 1982, 17,5 mia. kr. i 1983 og 21 mia. kr. i 1984.

Den direkte virkning på samfundsøkonomien af disse forslag er isoleret betraget en forbedring af betalingsbalancen og en samtidig reduktion af beskæftigelsen.

Besparelserne gør det muligt at sænke skattestrykket.

Det antages, at skattetrykket reduceres med halvdelen af besparelserne. Dette påvirker underskuddet på betalingsbalancen i opadgående retning, mens beskæftigelsen forbedres.

Det lavere skattetryk vil – sammen med venstres forslag til fremme af arbejdslysten – begrænse lønglidningen. Det er i det følgende forudsat, at dette nedskærer den årlige lønstigningstakt med 3 pct. (Der henvises i denne forbindelse til den argumentation, der fremføres i det seneste OECD Economic Survey of Denmark p. 41 pp.). Denne lavere lønstigningstakt fører til en forbedring af både betalingsbalancen og beskæftigelsen.

Konklusion.

Den samlede virkning på samfundsøkonomien i 1984 af venstres forslag vil herefter være:

<i>Betalingsbalance</i>	<i>Beskæftigelse</i>
<i>mia. kr.</i>	
+ 13,5	+ 20.000

Påvirkningen af arbejdsløshedstallet vil dog formentlig blive endnu kraftigere end den angivne virkning på beskæftigelsen på grund af en forventet afdæmpet tilgang til arbejdsmarkedet. Det betyder, at arbejdsløsheden vil falde med mere end de anførte 20.000.